

# De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN



## MEDITATIE

### De schuilplaats des Allerhoogsten

*"Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen".*

Psalm 91 : 1.

De schone beeldspraak, die de voor ons onbekend gebleven dichter gebruikt, is ontleend aan het Oosterse herdersleven. Het herinnert aan de bijzondere voorrechten der gastvrijheid, zoals men deze vroeger bij de herdersstammen kende.

Met het woord "schuilplaats" wordt hier gezinspeeld op het tentgordijn in de tent of rotswoning, waarachter men een gastvriend een veilige schuilplaats aanbood.

Hij vond daar een veilige toevlucht tegen de gevaren van de weg en tegen de vijanden die hem zochten te doden. Vol vertrouwen kon hij in die schuilplaats zijn vermoeide hoofd neerleggen, vertrouwend dat er één de wacht over hem hield.

En de rechten van die gastvrijheid werden in vroeger tijden heilig geacht. Wie een vriend of vreemdeling in het verborgene van zijn tentwoning had toegelaten, stelde zich persoonlijk voor zijn veiligheid aansprakelijk. Hij verplichtte zich deze gast vrijwillig te beschermen, ja zelfs zo nodig hem met eigen lichaam te bedekken tegen een vijandelijke aanval.

En in deze Psalm laat de dichter ons horen, dat ook de Heere, de Allerhoogste, een schuilplaats geopend heeft in het verborgene van Zijn tent. Daarom ligt in dit beeld de veilige beschutting en bewaring voor Zijn Kerk die Hij geheel voor Zijn rekening heeft genomen, zodat hen geen kwaad zal wedervaren.

"Die in de Schuilplaats gezeten": Deze woorden zeggen ons ook dat wij een schuilplaats nodig hebben. Een schuilplaats immers wijst op gevaar, en schuilen is verbonden aan nood, en nood wil zeggen dat wij in levensgevaar verkeren.

Adam en Eva hadden deze schuilplaats in de staat der rechtvaardigheid niet nodig. In het Paradijs was enkel blijdschap en vrede; daar waren geen vijanden die achtervolgden en kende de mens geen verdriet, geen moeite en geen smart. Maar die vrede is wreed verstoord, toen de mens geluisterd heeft naar de influistering van satan: "Gij zult als God zijn". Adam en Eva waren de eerste mensen die in nood naar een schuilplaats zochten, toen zij zich wilden verbergen voor het alziend oog des Heeren.

"Door één mens is de zonde in de wereld gekomen en door de zonde de dood." Uitgedreven uit de hof van Eden door een engel met een vlamwend zwaard, zoekt de mens naar een schuilplaats, waar hij schuilen kan in zijn moeite en verdriet, in zieke dagen. Schuilen met het kruis van ons leven, met onze rouw en smart, met teleurstelling en tegenspoed en angst. 't Is immers altijd nog zo waar wat Mozes zegt: "Het uitnemendste is moeite en verdriet; want het wordt snellijk afgesneden en wij vliegen daarheen".

Lezers, wij hebben een schuilplaats nodig. Een schuilplaats voor dit tijde-

lijke leven, maar bovenal voor de eeuwigheid. Want sterven moeten wij allemaal, en sterven is God ontmoeten. Wil het wèl met ons zijn, dan hebben wij niet *een* schuilplaats nodig, maar *de* schuilplaats, *de enige*, *de schuilplaats des Allerhoogsten*.

Gelukkig wanneer we werden uitgedreven uit en werden afgebracht van al onze eigen gemaakte schuilplaatsen, waarin we ons zo veilig meenden. Alle eigen gemaakte schuilplaatsen zullen eenmaal door de slagregens worden weggevaagd in ons stervensuur.

Alle schuilplaatsen onder het oude Israël wezen heen naar Die Schuilplaats des Allerhoogsten. Het bloed dat in de Paasnacht gestreken werd aan de bovendorpel en de zijposten, de koperen slang, de vrijsteden van Israël, de ark van Noach.

De grootste levensnood wordt gekend door het hart, dat vanwege de last der zonde wordt neergedrukt. Dat heeft leren verstaan: "Zulk een last van zonde en plagen, niet te dragen, drukt mijn schouders naar beneên". Dat wordt de nood van het hart dat schreeuwt vanwege het Godsgemis. Dat wordt de nood van het hart dat heeft leren verstaan God de rug te hebben toegekeerd. Die geen weg meer weten en doorleefden: "'k Wou vluchten maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen, en alle hoop mij

#### INHOUD

pag.

Meditatie:	
De schuilplaats des Allerhoogsten .....	1
Het huwelijk gedegradeerd .....	2
In orde .....	4
Uit vroegere jaren:	
'... nog vergund om op te gaan tot Gods altaren...' .....	5
Kerknieuws .....	6
Berichten .....	7
Predikbeurten .....	9

**DE SAAMBINDER**  
**Kerkelijk weekblad**  
**der Gereformeerde Gemeenten.**

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:  
ds. A. Moerkerken,  
Händelstraat 1,  
2901 JC Capelle aan den IJssel,  
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es,  
Ronsseweg 527,  
2803 ZJ Gouda,  
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.  
\*\*\*\*\*

Abonnementen, adreswijzigingen,  
predikbeurten en beroepingswerk  
aan:

De Saambinder - abonnementen,  
Postbus 608, 3440 AP Woerden,  
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.  
Postbankno. voor  
abonnementsgelden: 64327.  
\*\*\*\*\*

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:  
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,  
2517 LA 's-Gravenhage,  
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.  
Postbankno. 256686.  
\*\*\*\*\*

Correspondentie-adres  
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker,  
1233 Leffingwell Av, N.E.,  
Grand Rapids, Michigan,  
U.S.A. 49505.  
\*\*\*\*\*

Abonnementsprijs  
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 per halfjaar  
(te betalen per 1 april en 1 oktober  
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,—, Canada \$ 68,—.

Zeepost:

Amerika \$ 49,—, Canada \$ 59,—.  
\*\*\*\*\*

Advertenties f 1,10 per mm.

Familieberichten f 0,85 per mm.

Deze prijzen zijn excl. 17,5% btw.

Advertenties dienen uiterlijk  
donderdagmorgen in bezit van de  
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk  
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk  
worden gesteld voor de inhoud van de  
advertenties en van de ter recensie  
aangeboden boeken.

gans ontviel daar niemand zorgde  
voor mijn ziel”.

O, er is er Eén, Die gekomen is om te  
zoeken en zalig te maken dat verloren  
was. Hij is het Die de Deur is tot de  
stal der schapen. Hij heeft die toegang  
tot God geopend door Zijn verzoenend  
lijden en sterven, toen Hij ge-  
hangen werd aan het kruishout op  
Golgotha. Hij wilde vrijwillig buiten-  
gesloten worden voor een volk dat  
zich doemwaardig leert keuren en dat  
goddelijke recht leert billijken, wan-  
neer zij voor eeuwig buitengesloten  
werden. Wat is Hij dan boven alles be-  
minnelijk en dierbaar en noodzakelijk,  
Die met Zijn hart Borg is geworden  
voor een schuldig volk.

Ook Hij heeft Zich, zoals die Oosterse  
gastheer, vrijwillig verplicht Zijn kerk  
voor Zijn rekening te nemen en hen te  
dekken met Zijn hartebloed. Reeds  
van eeuwigheid brandde Zijn liefde-  
hart tot die gemeente Hem van de Va-  
der gegeven. En toen Hij op Golgotha  
werd buitengesloten, werd Zijn Kerk  
voor eeuwig ingesloten. Dat doet hen  
hier bij tijden reeds zingen: "Zijn oog  
slaat mij in liefde gade, Hij wil mijn  
heil bereiden, mij in een vesting lei-  
den”.

En dan mogen zij soms gaan in de  
weg van Asaf en met hem ervaren dat  
hun straffingen er alle morgens zijn,  
nochtans, ziende op die Schuilplaats  
des Allerhoogsten leeft het in de ziel:  
"Wien heb ik nevens U in de hemel,  
nevens U lust mij ook niets op de  
aarde. Bezwijkt dan mijn vlees en  
mijn hart, zo is God de Rotssteen  
mijns harten en mijn deel in eeuwig-

heid”. Wat hen ook moge ontvallen,  
die Schuilplaats des Allerhoogsten  
blijft.

Lezers, hebt u deze Schuilplaats reeds  
leren nodig krijgen? U weet dat nie-  
mand de koning der Perzen mocht na-  
deren, op straffe des doods. Maar bo-  
ven de ingang van de Schuilplaats des  
Allerhoogsten glinstert de gouden  
scepter der genade. Als je maar mag  
komen als een Esther: "Wanneer ik  
dan omkome, zo kom ik om”.

O, gij nooddrufftig volk en gij die geen  
helper hebt, Zijn naam is Ontfermer.  
Wanneer gij hier met David hebt leren  
belijden: "'k Bekend' o Heer, aan U  
oprecht mijn zonden, 'k Verborg geen  
kwaad dat in mij werd gevonden", dan  
zult ge hem ook leren nazingen: "Gij  
zijt mij Heer, ter schuilplaats in geva-  
ren, Gij zult mij voor benauwdheid  
trouw bewaren". "Vernachten in de  
schaduw des Almachtigen." Hier  
reeds wanneer het nacht is in de ziel in  
alle lijden, eenzaamheid en strijd en  
straks voor eeuwig bij de Heere te  
mogen wezen. O volk des Heeren,  
houd moed. Die Allerhoogste zal u  
straks tot een eeuwige beschutting we-  
zen. Dan moet ge hier nog zo dikwijls  
met David vragen: "Wees mij een  
rots, om in te wonen; een schuilplaats,  
waar mijn hart, steeds toevlucht vindt  
in smart”.

Maar in die eeuwige Schuilplaats, zul-  
len de lofverheffingen Gods in uw  
mond zijn en dan ten volle vervuld:  
"Gij hebt mijn smart verdreven”.

Rijssen,

ds. J.M. Kleppe.

## Het huwelijk gedegradeerd

Het is gegaan zoals velen verwacht-  
ten. De Tweede Kamer bleek in meer-  
derheid te zijn voor openstelling van  
het huwelijk voor personen van het-  
zelfde geslacht. Van de 142 kamerle-  
den die op dinsdag 12 september aan  
de hoofdelijke stemming deelnamen,  
spraken zich 109 vóór het wetsvoor-  
stel uit en 33 tegen. De voorstanders  
van het wetsvoorstel zijn vervuld met  
trots en vreugde dat Nederland als eer-  
ste en voorlopig enige land het 'homo-  
huwelijk' introduceert. Geofferd op  
het altaar van de emancipatie, zal het  
huwelijk voortaan (als ook de Eerste  
Kamer instemt en de Koningin haar

handtekening zet) in zijn burgerlijke  
betrekkingen volstrekt los staan van  
de traditionele opvatting dat het huwe-  
lijk een verbond is tussen één man en  
één vrouw. De inspanningen van de  
homobeweging en van de emancipa-  
tiedrijvers hebben er toe geleid dat het  
huwelijk, gebaseerd op bijbelse waar-  
den, in feite wordt afgeschaft. Een be-  
langrijk ordeningsprincipe van de sa-  
menleving, dat door de eeuwen door  
als zodanig is erkend, heeft, zoals  
mevr. Halsema van GroenLinks het  
formuleerde, als 'onderdrukkend en  
uitsluitend instituut de genadeslag  
gekregen'. Daarom sprak zij van 'een

feest van emancipatie'. Anderen spraken van trots (Dittrich, D66) en van een triomf (Santi, PvdA). Na de uitslag van de stemming roffelden kamerleden op de bankjes en applaudeerden. Duidelijk blijkt waar het de voorstanders om te doen is. Bijbelse normen en waarden moeten uit wetgeving en beleid worden uitgebannen. De moderne mens van de 21e eeuw wil zich niet laten gezeggen door normen en waarden, die ontleend zijn aan het christelijk gedachtegoed. Hij maakt zelf wel uit wat goed of kwaad is. Gelijkberechtiging van hetero's en homo's is voor het kabinet een principiële kwestie. Ten diepste gaat het er de voorstanders echter om om christelijke normen uit wetgeving en beleid te elimineren. Deze als knellende banden ervaren normen zijn de moderne mens een gruwel. Tot zijn eigen verderf werpt hij de voor individu en samenleving heilzame geboden des Heeren verre van zich.

### **Gelijkberechtiging**

De voorstanders voor het 'homohuwelijk' ontlenuen hun motivatie voor een deel aan de opvatting van de meerderheid van het Nederlandse volk. Ongeveer 65% van het volk is blijkens een in opdracht van het RD gehouden enquête voorstander van het 'homohuwelijk'. Mevr. Halsema stelde dat die meerderheid zich ook op basis van het argument van gelijkberechtiging achter het kabinetsvoorstel had geschaard. Daar zouden heel wat kanttekeningen bij kunnen worden geplaatst. Ik ga dat nu niet doen. Anderen deden dat reeds, zoals mr. R.G.Th. van Wissen in het RD van 7 september jl. Voor één aspect vraag ik echter de aandacht. De betrokkenheid van het Nederlandse volk bij dit wetsvoorstel is helemaal niet zo groot als voorstanders van het wetsvoorstel ons willen doen geloven. De publieke belangstelling tijdens de parlementaire behandeling in de Tweede Kamer was minimaal. Slechts de woordvoerders van de politieke partijen waren aanwezig. Anders lag dit bij de kleine christelijke partijen. Als weinig anderen voelden zij aan waar het in feite om ging en welke ingrijpende zaken aan de orde waren. Het hele gebeuren lijkt een strijd tussen slechts een kleine politieke pro-homo beweging en een misschien nog wel kleinere club van christelijke tegenstanders, hoewel ook wel niet-christenen hun bezwaren tegen het wetsvoorstel heb-

ben te kennen gegeven. Een groot deel van het Nederlandse volk houdt zich afzijdig. In een enquête ernaar gevraagd, wil men zijn opvatting nog wel geven, maar voor het overige lijkt het er op dat men denkt: ze doen maar. Deze onverschilligheid in principiële kwesties spreekt boekdelen. Het lijkt mij dat die onverschilligheid in de hand is gewerkt door onze overheid. Nu christelijke normen en waarden hebben afgedaan en de enige norm voor de politiek de wil van het volk lijkt te zijn, is het niet vreemd dat minderheden hun soms bizarre belangen met succes weten te bepleiten en anderen daartegen geen verweer voeren, vanuit de gedachte dat ook zij als dat nodig is wel aan hun trekken zullen komen. In een tijd waarin economische vooruitgang en materialisme hoogtij vieren, vinden zulke gedachten een goede voedingsbodem. Hoe het zal zijn als het getij keert? We weten het niet, maar te vrezen is dat de nu gepredikte, maar zeer selectief toegepaste tolerantie in het tegendeel zal verkeren. Christenen zullen het dan nog moeilijker krijgen. Hier zou nog veel meer over te zeggen zijn. Daarvoor leent zich ons kerkelijk blad echter niet.

### **Resultaten?**

Wat ik in dit verband nog wel aan de orde zou willen stellen is wat die kleine groep van christelijke tegenstanders tegen het wetsvoorstel heeft gedaan en wat het resultaat van hun inspanningen is. Ik hoor sommigen denken: daar kunnen we kort over zijn. Die inspanningen hebben niets opgeleverd. Al die brieven van deputaties, al of niet in samenwerking met andere kerken, het spreken tijdens hoorzittingen, het richten van een appèl aan de minister-president en aan de leden van de Tweede Kamer, het houden van bidstonden, het persoonlijk gebed, het heeft allemaal niet mogen baten. Zelfs de indringende principiële betogen van de kleine christelijke partijen hebben niet kunnen verhinderen dat de meerderheid van de volksvertegenwoordigers achter het wetsvoorstel staan. We moeten echter niet te snel concluderen dat dit alles tevergeefs was. Om daar iets over te zeggen begin ik maar aan het eind van het traject, de bijdragen van de kleine christelijke partijen.

Ik heb veel waardering voor de bijdragen van het kamerlid Van der Staaij

van de SGP-fractie en van Schutte namens de fracties van RPF en GPV. In die bijdragen werden niet alleen principiële godsdienstige en juridische bezwaren aangetekend, maar ook bezwaren ontleend aan historische, culturele en internationale waarden. De bijdragen gingen gepaard met een dringende oproep aan regering en parlement om de met het wetsontwerp beoogde stap niet te zetten. Nu die stap naar menselijke berekening wèl wordt gezet, betekent dat dan dat wij nu rustig kunnen overgaan tot de orde van de dag en ons kunnen voegen bij de onverschillige meerderheid van ons volk in de gedachte, dat het onze deur wel voorbij zal gaan? Die houding dreigt ook ons reformatorisch volksdeel te verstikken. Hoewel de opkomst bij de bidstonden in het algemeen goed was te noemen, voorzover mijn waarneming althans strekt, kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat een zekere lauwheid zich van ons kerkvolk meester heeft gemaakt. Bidstond goed, maar daarmee was het ook klaar. Ik hoop dat ik me vergis.

### **Polygamie?**

Om te voorkomen, voorzover dat in mijn vermogen ligt, dat u zult denken dat we met dit wetsvoorstel voorlopig wel verlost zullen zijn van dit soort principiële kwesties en dat er voorspands nog wel mee te leven valt, wil ik u wijzen op een gedeelte van het pleidooi van het kamerlid Van der Staaij, waarin het wetsvoorstel tegen het licht van de toekomstige ontwikkelingen wordt gehouden. Hij stelde dat het christelijk huwelijk stapsgewijs door een aantal opeenvolgende wetten wel degelijk wordt gesloopt. Wat behoort nog wèl tot de 'essentialia' (wezenskenmerken) van het huwelijk? Waarom zou het bijvoorbeeld ook niet voor een *bepaalde periode* kunnen worden gesloten? Als het huwelijk totaal wordt losgekoppeld van voortplanting, is het interessant wat de ratio is van het uitsluiten van een huwelijk tussen twee broers of twee zussen. Van der Staaij vroeg zich af of de deur niet wijd open staat voor verdere radicalisering. Hij wijst op een uitspraak van het COC over dit wetsvoorstel: 'Champagne en daarna gesprek. Het is een mijlpaal, maar geen eindstation.' Hier en daar wordt ook reeds een pleidooi voor *polygamie* (echtelijke verbintenis tussen één man met verscheidene vrouwen tegelijk of omgekeerd). Als het niet meer karak-

teristiek voor het huwelijk is dat het een verbintenis is van man en vrouw, waarom zou het dan wel iets voor maximaal twee mensen zijn? De staatssecretaris wijst polygamie nu af met het argument: 'Het is moeilijk inpasbaar in onze cultuur'. Als dat het enige argument is, dan valt te vrezen dat die cultuur zich in verloop van tijd wel zodanig zal aanpassen dat de deur voor polygamie wordt open gesteld. De aanwezigheid van vele allochtonen in ons land vanuit vele landen waar op polygamie geen verbod bestaat, zou die ontwikkeling wel eens sterker kunnen bevorderen dan we op dit moment kunnen overzien. De invoering van polygamie is dan slechts een kwestie van tijd. Als de bijbelse grondslag van het huwelijk niet meer wordt erkend, dan zijn er ook nauwelijks nog argumenten te bedenken om polygamie tegen te gaan.

### **Nog geen eindstation**

Waarom zo uitvoerig ingaan op de beschouwingen dienaangaande van Van der Staaij? Omdat het om ons land en ons volk gaat, omdat het om de toekomst gaat, omdat het om onze kinderen gaat. Ja, dat is allemaal waar. Maar ten diepste omdat het om *Gods inzettingen* gaat en om Zijn eer. Wat wordt met dit alles de wet van God met voeten getreden! Het kan niet anders dan Zijn toorn opwekken. Als we aan de toekomst van Nederland denken, kunnen we daaraan niet anders denken dan met grote vrees. Grote vrees voor Gods oordelen over een land waar de Heere zo rijkelijk Zijn genade heeft willen verheerlijken, over een land waar in vergelijking met de ons omringende landen Zijn Woord nog elke zondag van vele kansels mag klinken, over een land dat voorop loopt in het omverwerpen van het christendom, over een land waar de losbandigheid, die een gevolg is van het individualisme, de inwoners meevoert naar de ondergang. Een te negatief perspectief? Doemdenken? Is Gods Woord dan niet waar: wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen? Werden we toch eens opgeschrikt uit onze lauwheid, die een walg is in de ogen des Heeren. We zijn er met dit wetsvoorstel niet. De ontwikkelingen gaan verder. Het eindstation is nog niet bereikt. We worden opgeroepen om waakzaam te zijn. Om aan te houden in het gebed. Om te werken zolang het dag is. Niet krampachtig. Dat hoeft niet. Want God re-

geert. Dat bewaart voor 'doemdenken'. Alles loopt immers uit op de vervulling van Zijn wil? Toch waakzaam zijn en bidden. Wie weet, God mocht Zich wenden van de hittigheid van Zijn toorn en Zich over ons land en volk ontfermen. Hij kan een wederkeer geven. De donkerste tijden zijn voor de Heere geen belemmering. Laten we niet te klein van God denken. Wat in onze ogen onmogelijk is, is mogelijk bij de Heere.

### **Tevergeefs?**

Ja, maar al die bidstonden dan? Waar zijn die dan voor nodig geweest? Het resultaat is nihil! Als u zo denkt dan is het resultaat ten opzichte van u inderdaad negatief. Dan is te vrezen dat u de nood van de tijd niet hebt verstaan en daarover ook geen schuld hebt gevoeld. Dat zou erg zijn. Dan hebben we de bidstond misschien wel bijgewoond in de gedachte dat de Heere ons gebed toch eigenlijk wel verhoren moet. Zou Hij aan ons iets verplicht zijn? Zou Hij ons moeten verhoren ook als we iets vragen dat overeenkomstig Zijn wil is? Want dat is toch waar, dat als we bidden of de Heere het aannemen van dit wetsvoorstel wil verhinderen, dat we dan iets vragen dat Hem welgevallig moet zijn? Toch weten wij Gods weg niet. Wij weten niet wat Hij met ons land voorheeft. Heeft de Heere ons volk overgegeven aan de hardheid van ons hart? Sluit de Heere het gebed voor land en volk af? Is de maat van de zonde en de ongerechtigheid vol? Hoewel dat ons niet ontslaat van onze plicht tot bidden, kan het oordeel onafwendbaar zijn. Dan kan er een tijd komen dat de Heere het gebed afsnijdt. Verschrikkelijke gedachte als het waar wordt wat de Heere eenmaal tot Jeremia zei: 'Al stond Mozes en Samuël voor Mijn aangezicht, zo zou toch Mijn ziel tot

dit volk niet wezen; drijf ze weg van Mijn aangezicht, en laat ze uitgaan.' Het wetsvoorstel is nog geen wet. Ook de Eerste Kamer moet daarmee nog instemmen. Ook onze Koningin moet haar handtekening er nog onder plaatsen. Alle redenen om niet te verflauwen in het gebed, maar om aan te houden aan Gods genadetroon of Hij als een God van wonderen het onmogelijke nog mogelijk wil maken.

### **Persoonlijke schuld**

Wanneer we de nood van onze tijd op de juiste wijze schatten en die nood ook in ons hart gevoelen, dan zullen de gehouden bidstonden niet tevergeefs zijn, al geeft de Heere niet direct waar we om gevraagd hebben. Er zal toch ook gebeden zijn om persoonlijke verootmoediging, omdat wij niet buiten deze samenleving staan, maar er onmiddellijk deel van uitmaken. We staan niet op een afstand. De schuld is onze. Het oordeel begint bij het huis Gods. Heeft het geleid tot persoonlijke schuldaanvaarding? Is de hartelijke schuldbelijdenis nog gehoord: 'Wij hebben God op 't hoogst misdaan; Wij zijn van 't heilspoor afgegaan; Ja wij, en onze vaad'ren tevens, Verzuimend alle trouw en plicht, Vergramden God de God des levens, Die zoveel wond'ren had verricht?' Waar die schuldbelijdenis is gewerkt door de Heilige Geest zal de bidstond niet ongezegend zijn gebleven. Was die verootmoediging er bij u? Dan zullen we ook voor de toekomst blijven bidden. De nood in ons land is door de aanvaarding van dit wetsvoorstel alleen maar groter geworden. Is de kerk van Nederland nog als een getuige onder het volk? Zijn wij dat? Een ieder kere er mee tot zichzelf in.

Hendrik Ido Ambacht,

ds. W. Silfhout.

## **In orde**

*Hoe te handelen als er bij de periodieke aftreding een zeer belastende beschuldiging wordt ingebracht tegen een zittende ambtsdrager, terwijl er geen sprake is van duidelijk bewezen feiten.*

"Neem tegen een ouderling geen beschuldiging aan, anders dan onder twee of drie getuigen", zo schrijft de apostel Paulus in 1 Tim. 5 : 19. Dat is een helder woord, een duidelijke

norm. We mogen niet op geruchten afgaan. We mogen in het kerkelijk leven ons niet laten leiden door losse aantijgingen of beweringen die niet met feiten en bewijzen zijn onderbouwd.

Toch zijn we met dit heldere antwoord niet klaar met de moeilijke vraag die onze aandacht heeft.

Het gaat in de vraag immers niet over een beschuldiging tegen een ouderling of diaken. Het gaat over het moment van de kandidaatstelling. En dan wordt de aftredende ambtsdrager niet als ouderling of diaken besproken. Want de approbatie, de goedkeuring, komt eerst nadat de ambtsdragers verkozen zijn. Het gaat op dit moment over het bespreken van mannelijke leden der gemeente die mogelijk kandidaat gesteld zouden kunnen worden voor ouderling of diaken. In die beraadslaging is het aftredende kerkenraadslid gelijk aan andere mannelijke gemeenteleden van wie besproken wordt of zij mogelijk kandidaat ambtsdrager zouden kunnen zijn. Die beraadslaging moet objectief plaats vinden, dat wil zeggen buiten aanwezigheid van de betreffende broeder. Bij die bespreking moet de kerkenraad in teerheid letten op het leven (zowel op het geestelijk leven als op de uitleving) en op de leer, op genade en gaven. Bij die bespreking moet de kerkenraad zeker ook letten op wat heilzaam en stichtelijk is voor de gemeente. Men mag niet (ook niet ter wille van een broeder die met gaven ambtsdrager geweest is) de gemeente in gevaar brengen van in onrust te geraken of in verdeeldheid te komen of van indirect en zijdelings betrokken te raken in bijvoorbeeld gevolgen en verwickelingen samenhangend met een familiekwestie.

Moet een kerkenraad naar eer en geweten vaststellen dat zo'n gevaar er is, dan kan het van wijsheid getuigen een betreffende broeder niet kandidaat te stellen. Men zou dat immers ook niet doen wanneer het een gemeentelid betrof van wie men overweegt hem (tegen-)kandidaat te stellen en ten aanzien van wie men verneemt van zaken die zulke gevaren met zich mee zouden kunnen brengen.

Nu moet een kerkenraad in zulke zaken wel zeer voorzichtig en heel oprecht handelen. Men moet niet vallen voor stemmingmakerij of voor verdachtmaking. Men mag niet iets aangrijpen om iemand weg te werken. Het mag ook niet zo zijn dat gemeenteleden actie voeren tegen iemand. Of dat men klachten indient voor of tijdens de vergadering waarop de kandidaatstelling plaats heeft om te voorko-

men dat iemand kandidaat gesteld wordt. (Gemeenteleden kunnen tegen gekozenen eventuele wettige bezwaren indienen tijdens de periode van approbatie). Zijn bepaalde zaken openbaar of zijn ze één of meerdere kerkenraadsleden bekend, dan moet daar uiteraard wel over gesproken worden.

Altijd moeten ambtsdragers zwijgplicht in acht nemen. Maar wel zeer zeker in zulke aangelegenheden. Een minieme uitlating, of het niet genoegzaam neutraal reageren op een bepaalde vraag, kan ernstige gevolgen hebben.

Wanneer het zou gebeuren dat een aftredende broeder niet door de kerkenraad meteen weer (mogelijk gebeurt dat later nog wel weer) opnieuw kandidaat gesteld wordt, dan moeten en mogen daaraan geen verkeerde conclusies verbonden worden. Zo is het beslist onjuist om daaruit de gevolgtrekking te maken dat de kerkenraad partij gekozen heeft in een mogelijk ergens spelend familieconflict. De kerkenraad handelt zorgvuldig en zoekt het beste voor de gemeente en stelt daarom op dit moment niet aftredende broeder A. maar een andere broeder kandidaat. Dat wordt op eerlijke wijze meer in het belang van het geheel der gemeente geacht.

Ook kan een kerkenraad door niemand ter verantwoording geroepen worden: "waarom heeft u deze man niet opnieuw herkiesbaar gesteld?" De kandidaatstelling is een geheime zaak die, als het goed is, door de kerkenraad in afhankelijkheid, in voorzichtigheid en in teerheid verricht wordt. De uiteindelijke, echte kandidaatstelling zal in de regel bij geheime schriftelijke stemming plaats vinden. Die hoeft, mag en kan zelfs niemand (te) verklaren, toe (te) lichten of (te) verdedigen.

Er is ook een keerzijde. Is er omtrent een ambtsdrager iets aan de hand of iets gaande, dan is het wijsheid wanneer hij zich terugtrekt. De zaak der gemeente, de zaak des Heeren, moet ons meer waard zijn dan eigen naam of positie. Dat vraagt zelfverloochening. Maar dat is wel een deugd, hoerend bij de vreze des Heeren. En wij allen mogen wel vragen of we voor zelfhandhaving, het is ons allen zo eigen, bewaard mogen blijven. Ook als ambtsdragers. Er staat niet voor niets van een ambtsdrager dat hij ook een goede getuigenis moet hebben (zelfs) van degene die buiten zijn, opdat hij niet valle in smaadheid en in de strik des duivels (1 Tim. 3 : 7). "De heiligheid is voor Uw huis o HEER', eeuw in eeuw uit, tot sieraad en tot eer."

Dordrecht,

ds. P. Mulder.

---

## **UIT VROEGERE JAREN**

### **'... nog vergund om op te gaan tot Gods altaren...'**

In de oorlogsjaren 1940-1945 hebben vooral de mensen in de grote steden veel ellende doorgemaakt. Zo ook in Den Haag. Op kerkelijk terrein moest men zich aanpassen aan de omstandigheden. Dat gebeurde ook in de Gereformeerde Gemeente van 's-Gravenhage. De catechisaties werden met het oog op de verduistering 's zondagsmorgens na de dienst gehouden, reden waarom de morgendienst een half uur verkort werd. De middagdienst werd zò vroeg gesteld, dat zij vòdr zonsondergang beëindigd kon worden. De voedselschaarste deed ook haar intrede in de Haagse gemeente. Onder leiding van de Haagse pastor, ds. P. Honkoop (herder en leraar van de ge-

meente in Den Haag van 1933-1947), organiseerde men van alles om de gemeenteleden te helpen. Diverse personen moesten worden geëvacueerd naar verschillende plaatsen in ons land en zo'n 25 personen vertoefden in het buitenland: veel jeugdigen werden in den vreemde te werk gesteld en anderen in krijgsgewangenschap gevoerd. Al met al waren er grote zorgen en was er veel verdriet.

Toch mocht ds. P. Honkoop op 2 februari 1944, toen er weer een jaarvergadering werd gehouden, zeggen: 'Het is nu vier jaar geleden, dat ledenvergadering kon worden gehouden. In dit verleden ligt veel wat te betreuren is. Velen verwisselden het tijdige met

het eeuwige, terwijl weer anderen door de steeds om ons heen slaande oorlogsvlam moesten evacueren. Anderzijds is er nog veel reden tot dankbaarheid. Het is ons nog vergund om op te gaan tot Gods altaren. God zal Zijn volk en erfdeel nooit verlaten, zodat te midden van al het wereldgebeuren er nog stof tot danken is'.

Het einde van de oorlog was echter nog niet bereikt. Den Haag stond nog heel wat te wachten: de hongerwinter! En die was zwaar! Maar ze werd extra zwaar doordat op 3 maart 1945 het Bezuidenhoutkwartier goeddeels verwoest werd. Over die verwoesting heeft ds. Honkoop nog een brief geschreven aan familieleden te Sioux Center (Iowa) van een meisje (Nel Klein), dat bij dat bombardement omkwam. Met anderen werd ze onder het puin bedolven. De Haagse predikant mocht echter geloven dat dit de weg was tot haar eeuwige verlossing. Het was zijn vaste overtuiging dat de wortel der zaak in haar gevonden werd. Hij schreef verder in die brief: 'Zij

leefde uit Jozefs schuren, zonder Jozef te kennen (in geloofsverzekering); zij at met Boaz op het geestelijk korenveld, zonder Boaz als lossen te kennen (in geloofsomhelzing). Kortom, het lijdt bij mij geen twijfel, daar ze bij mij als kind in huis was, of Nel is naar Huis. Ik weet dat dit uw leed niet kan wegnemen, maar wel lenigen. O, wat zoudt gij gelukkig zijn, wanneer het zoete kruishout van Christus in het bittere van Mara mocht geworpen worden; gij zoudt met David mogen uitroepen: Ik ben verstomd, ik zal mijnen mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan. Hij is de Heere, Hij doe wat goed is in Zijne ogen. Voeg hier aan toe Psalm 62 : 4. Het is waar, het druischt alle dagen tegen ons vleesch, verstand en bestaan in; maar het is ook waar dat God niet in de war kan zijn. Zijn doen is enkel majesteit. Het lijden mocht aan uwe harten geheiligd, opdat de roede gekust, de handelingen Gods beaamd mogen worden'.

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper.

brengrst van deze collecte is bestemd voor medisch werk op de zendingsvelden. Met name in Nigeria en Papua (Irian Jaya) is medisch werk van groot belang, maar ook op de andere velden wordt, daar waar nodig, geholpen bij gezondheidszorg.

De noodzaak van medisch zendingswerk is duidelijk. Naar schatting sterven er wereldwijd per dag zo'n veertigduizend kinderen aan de gevolgen van ondervoeding. Malaria kost zo'n 1 miljoen kinderlevens per jaar. Daarnaast denken we aan de korte levensverwachting in vrijwel alle ontwikkelingslanden en aan de aids-problematiek die ontstellend veel slachtoffers maakt. Dit alles staat in schril contrast met onze welvaart en gezondheidszorg.

Hoe belangrijk voorlichting en hulpverlening op medisch gebied zijn, illustreert het onderstaande citaat uit een rondzendbrief van zuster Alie Buijert:

"... Ook in Lelambo - dat ligt ten noorden van Nipsan - is een cursus gegeven. Verschillende evangelisten hebben iemand uit de plaatselijke bevolking meegenomen om mee te doen. Het was heel gezellig en leerzaam, zowel voor hen als voor mij. Toch krijg je af en toe dingen te horen waar je het koud van krijgt. Zo was er in een dorpje een man verbrand die nog niet overleden was. Hij was al jaren ziek en lag alleen in een hut, maar z'n wonden (wellicht van het doorliggen) gingen zo stinken dat men het niet langer verdroeg. Toen de evangelist later vroeg waarom ze iemand die nog niet overleden was al verbrandden, werd er geantwoord: "Ja hij bewoog nog wel, maar z'n lichaam ging al ontbinden". Bij navraag bleek dit wel eens vaker voor te komen.

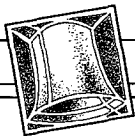
Ik begrijp nu waarom een man, die ik vorig jaar bezocht, zo bang was. Er was me verteld dat er een man alleen in een hut in het bos zat. Zijn vrouw bracht hem iedere dag eten. Toen we hem opzochten rook ik op een gegeven moment dat we in de buurt waren, de hut zag ik toen nog niet.

Deze mensen, die niet of nauwelijks medicijnen geslikt hebben, reageren vaak verbazend goed op antibiotica. Deze man ook. Drie keer per dag in de Rinso (Biotex) en een antibiotica-kuur en na een maand kon hij weer lopen." Voorlichting en eenvoudig medisch werk kan vele mensenlevens redden. Ook is het medische werk vaak een goede ingang om de boodschap van het Evangelie te brengen.

Van harte bevelen wij de komende medische najaarscollecte aan in uw milddadigheid.

Woerden,

B.J. Zijl.



## KERKNIEUWS

### Beroepen:

te Borssele: ds. P. Melis te Genemuiden;  
te Kapelle-Biezelinge: ds. P. van Ruitenburch te Chilliwack (Canada);  
te Klaaswaal: ds. C. Sonneveld te Veenendaal;  
te Kruiningen: ds. G.M. de Leeuw te Lethbridge (Canada);  
te Lelystad: ds. W. Harinck te Woerden;  
te Ridderkerk-Slikkerveer: ds. J.S. van der Net te Apeldoorn;  
te Rotterdam-Alexanderpolder: ds. A. Schreuder te Beekbergen.

### Bedankt:

voor Kalamazoo (U.S.A.): ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;  
voor Leiderdorp: ds. M. Golverdingen te Gorinchem;  
voor Vlaardingen: ds. M. Karens te Werkendam.

### WIJZIGING

#### KERKELIJK JAARBOEK

Adreswijziging ds. A.F. Honkoop

Het nieuwe adres van ds. A.F. Honkoop is met ingang van 1 oktober: Langeweide 24, 4481 CP Kloetinge. Tel. 0113-212556 (blz. 42).

### BEZOEK DS. G.M. DE LEEUW

Ds. G.M. de Leeuw, Lethbridge, Canada heeft het voornemen om voor een kort bezoek in Nederland te zijn, nml. van D.V. 20 t/m 25 oktober 2000.

### DOVENDIENST TE GOUDA

Evangelist L. Versteeg hoopt op 30 september D.V. voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. De dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Ronsseplein 1 en vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

### AFSCHEID DS. J.M. KLEPPE

Op D.V. woensdagavond 4 oktober zal ds. J.M. Kleppe wegens emeritaat, na 15,5 jaar in onze gemeente Rijssen-Noord gediend te hebben, in een bijzondere dienst afscheid nemen. De dienst zal gehouden worden in de Noorderkerk, aanvang half acht. Allen hartelijk welkom.

### COLLECTE

#### MEDISCH-ZENDINGSWERK

Binnenkort wordt de medische najaarscollecte weer gehouden. De op-

## **VERSLAG van de vergadering van de classis Rijssen van de Gereformeerde Gemeenten gehouden op 11 augustus 2000 in de Noorderkerk te Rijssen**

*Opening.* Ds. J. Driessen opent namens de roepende kerk van Enschede de vergadering met het laten zingen van Ps. 25 : 4, leest Johannes 3 : 1-16 en gaat voor in gebed. Hij heet allen hartelijk welkom, in het bijzonder ds. A.F. Honkoop en ds. P. Melis die als deputaten naar art. 49 DKO de vergadering bijwonen in verband met de emeritaatsaanvraag van ds. J.M. Kleppe.

De tijdelijke preses brengt in herinnering dat nu wijlen ouderling C.H. Diepeveen uit Deventer de vorige vergadering, 18 februari 2000, wegens gezondheidsredenen als 2e scriba heeft bedankt en dat reeds in de week van 5 maart het droevige bericht werd ontvangen dat br. Diepeveen was overleden. Naast dit droevige bericht was in Deventer blijdschap dat oud. J. van Garderen mocht herdenken 25 jaar als ambtsdrager te mogen dienen. Eerst ca. 20 jaar in Soest en de resterende jaren in Deventer.

Ds. J. Driessen neemt voor zijn openingswoord het gelezen Schriftgedeelte uit Johannes 3, met in het bijzonder de verzen 14 t/m 16 als uitgangspunt.

*Lastbrieven.* Alle 12 gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 5 predikanten, 18 ouderlingen en 1 diaken, aan welke keurstem wordt verleend.

*Moderamen.* Ds. A. Schreuder is aan de beurt om preses te zijn. Assessoren ds. J. Driessen en ds. J.S. van der Net. Eerste scriba oud. G. Roos, 2e scriba oud. K.H. de Heer en quaestor oud. Chr. Fahner. Ds. A. Schreuder neemt de leiding van de vergadering over en sluit zich aan bij het openingswoord.

*Ingekomen stukken.* Een brief van de Geref. Gemeente Terwolde-De Vecht met de mededeling dat vanaf 1 januari 2000 A.H. Keurhorst fungeert als scriba.

Ter kennisneming een jaarrekening van de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan Instellingen in de PS Oost.

Een brief van de synodale Commissie Bezinning ICT met het verzoek een voorlichtingsavond voor de ambtsdragers uit onze classis te mogen houden. De volgende classisvergadering, D.V. 29 september zal deze brief behandeld en een datum afgesproken worden.

*Rapporten.* Er zijn geen schriftelijke

rapporten ingebracht. De preses geeft aan dat het rapport van de classicale Commissie Evangelisatie in de volgende vergadering van D.V. 29 september 2000 besproken kan worden.

*Emeritaat ds. J.M. Kleppe.* De voor de emeritaatsaanvraag vereiste stukken, t.w. een brief van de predikant d.d. 17 juli 2000 en de formele emeritaatsaanvraag van de kerkenraad van Rijssen-Noord d.d. 17 juli 2000, zijn ter behandeling ingediend. De preses leest beide brieven voor. De deputaten art. 49 DKO brengen advies uit over de aanvraag en spreken alle begrip uit voor de overwegingen van ds. Kleppe. Zij zeggen geen enkel bezwaar tegen het verlenen van emeritaat te hebben. Zij betreuren het overigens zeer dat er weer een leraar met emeritaat zal gaan waardoor het aantal dienstdoende predikanten afneemt. Ds. J. Driessen maakt zich de tolk van de vergadering door te zeggen dat het de classis bijzonder spijt van ds. Kleppe afscheid te moeten nemen, doch dat de aanvraag in de kerkelijke weg geschiedt en derhalve daar geen bezwaar tegen kan hebben. De classicale vergadering aanvaardt met algemene stemmen de aanvraag en verleent ds. J.M. Kleppe op de meest eervolle wijze emeritaat met ingang van D.V. 1 oktober 2000.

De preses spreekt enkele hartelijke woorden tot ds. Kleppe en geeft aan dat hij gedurende 29 jaar zijn krachten in verschillende gemeenten heeft mogen geven waarvan Rijssen met ruim 15,5 jaar een bijzondere plaats heeft. De Heere gaf kracht naar lichaam en geest, ook bij het klimmen der jaren. Het liefste werk was het verkondigen van Gods Woord en de Christus der Schriften in al Zijn noodzakelijkheid en beminlijkheid aan onwaardigen voor te stellen. Het is een wonder dat een dienaar aan het einde van zijn actieve dienst eervol emeritaat wordt verleend. Aan het einde van de ambtelijke bediening van de Koning van Zijn kerk werd Hem toegeroepen 'Kruist Hem' en 'Weg met Hem'. Dit moest ons wel diep verootmoedigen.

Op voorstel van ds. Schreuder zingt de vergadering ds. Kleppe staande toe Psalm 131 : 1 en 4 waarna de preses de emeritaatsverklaring voorleest en deze na ondertekening door de preses en de scriba aan de scheidende predikant uitreikt.

Ds. Kleppe spreekt enkele woorden van dank aan de classisvergadering en de deputaten art. 49 DKO voor alle gevoelvolle woorden en wensen. Het is voor hem een ingrijpende beslissing doch hij mag er rust op ontvangen. De Heere heeft hem op bijzondere wijze 's daags en soms 's nachts in het vele ambtelijke werk ondersteuning en liefde gegeven. Er blijft echter over: 'Treed met Uw knecht niet in het gericht'. De Heere mocht Zich over ons willen ontfermen, in het bijzonder ook over de grote gemeente Rijssen. Hij mocht genadig in de nood van het vacant-zijn willen voorzien.

*Verdeling consulentschappen.* In verband met het vertrek van ds. Kleppe worden de consulentschappen als volgt verdeeld: Ds. J. Driessen: Apeldoorn en Rijssen-Zuid. Ds. J.S. van der Net: Arnhem, Beekbergen, Doetinchem en Enschede. Ds. A. Schreuder: Almelo, Rijssen-Noord (met afd. Rijssen-West) en Terwolde-De Vecht. Ds. R. Kattenberg: Deventer, Enter en Wierden.

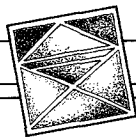
*Rondvraag.* Ds. Kattenberg deelt mee wegens een huwelijk niet bij de afscheidsdienst van ds. Kleppe op D.V. 4 oktober aanwezig te kunnen zijn.

*Verrekening onkosten.* De quaestor geeft aan dat de gemeenten geen financiële bijdrage ter beschikking dienen te stellen.

*Aanwijzing roepende kerk.* Gelet op het feit dat deze vergadering een extra vergadering is, zal Enschede op D.V. 29 september 2000 wederom de classis bijeen roepen.

*Sluiting.* Nadat oud. M. de Olde uit Enschede heeft laten zingen Psalm 92 : 8 en is voorgegaan in dankgebed, sluit de preses de vergadering.

K.H. de Heer, 2e scriba.



## **BERICHTEN**

### **KOOR- EN SAMENZANGAVOND TE BODEGRAVEN**

Op D.V. zaterdag 30 september 2000 om 19.30 uur in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente "Bethelkerk", Dro-

nensingel 2 te Bodegraven. Opening door ds. A. Bac. Met medewerking van "Sursum Corda" gemengd koor uit Gouda; "Eben-Haëzer" gemengd koor uit Scheveningen; "Seba" gemengd koor uit Krim-

pen a/d IJssel; "Nethanja" jongerenkoor uit Moerkapelle. Spreker: de heer J. van Heteren. Collecte voor "Bijzondere Noden" voor het project "Geef kansarme kinderen toekomst!". Iedereen is van harte welkom! Deze avond wordt georganiseerd door de Ring West Nederland.

### ZANGAVOND DORDRECHT T.B.V. DE MÈKKERSTEE

D.V. zaterdag 30 september wordt er een zangavond gehouden in de Grote Kerk te Dordrecht. De avond staat onder leiding van ds. W.J. Karels. Medewerkenden: samengesteld jongerenkoor en Christelijk Gemengd Eilandenkoor uit Zierikzee. De avond begint om 19.30 uur. U bent van harte welkom. De opbrengst van de collecte is bestemd voor het woon/werkboerderijproject 'de Mèkkerstee'.

### ZANGAVOND KAPELLE

D.V. zaterdag 7 oktober een zangavond in de Ned. Herv. Kerk te Kapelle-Biezeling, m.m.v. Chr. Gem. Eilandenkoor uit Zierikzee en Mannenkoor Elim uit 's-Gravenpolder, t.b.v. Deputaatschap voor Israël. Ouderling G. Roos zal een appèlwoord spreken.

### ZENDINGSMIDDAG HOEKSCHE WAARD

Op D.V. zaterdag 7 oktober zal er in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Nieuw-Beijerland een zendingsmiddag voor de Hoeksche Waard gehouden worden, uitgaande van de rayonzendingscommissie Ridderkerk. Aanvang 14.30 uur. Programma: Opening door ds. G.J. van Aalst. Zang door het gemengd koor "Comt nu met Sangh". Spreker: de heer J. van Rijssel, vm. Evangelist in Guinée. Gelegenheid tot het stellen van vragen. Dankwoord en sluiting. Na afloop is er nog een kleine verkoping van de gezamenlijke zendings/vrouwenverenigingen en gelegenheid om koffie te drinken. Iedereen is van harte welkom.

### ZENDINGSZANGAVOND CLASSIS ROTTERDAM

D.V. zaterdagavond 7 oktober a.s. wordt er in de Sionkerk van de Gereformeerde Gemeente te Vlaardingen, Westnieuwland 56 een classis Rotterdam zendingszangavond gehouden. Aanvang 19.30 uur. Ds. G. Clements hoopt op deze avond te spreken. Verder werken mee het gemengd koor 'Deo Juvante' uit Capelle a.d. IJssel en het kinder/jeugdkoor 'Jedidja' uit Vlaardingen. Gaarne nodigen wij alle zendingsvrienden uit de wijde omgeving van Vlaardingen uit om deze avond te bezoeken.

### ELEOS

**AMBULANTE ZORG NOORD**  
Meeuwenlaan 6, 8011 BZ Zwolle, 038-4230300 / Mussenhage 1, 8011 BH Zwolle, 038-4227704

Al jaren blijken de vestigingen van Eleos te Zwolle (voorheen GLIAGG 'De Poort' en Polikliniek GPZ) in een behoefte te voorzien.

Helaas hebben wij echter in de afgelopen jaren vele hulpvragenden met psychiatrische of ernstige psychosociale en relatieproblemen teleur moeten stellen wegens capaciteitsgebrek.

Het verheugt ons dan ook nu te kunnen berichten dat door een aanzienlijke uitbreiding van de capaciteit wij de komende tijd, met name in Zwolle, beter in staat zijn op hulpvragen, van met name volwassenen vanaf 18 jaar, in te gaan.

Ook op de langere termijn zullen we gemiddeld meer mensen kunnen helpen.

Voor hulpvragen, informatie of advies kunt u contact met ons opnemen via bovengenoemd telefoonnummer. Bij concrete hulpvragen is wel een verwijzing door de huisarts nodig.

### REGIO-AVONDEN KINDEREVANGELISATIE

De Landelijke Werkgroep Kinderevangelisatie nodigt alle medewerk(st)ers in het kinderevangelisatiewerk en belangstellenden van harte uit tot het bijwonen van de jaarlijkse regio-avonden. Deze avonden zijn met name bedoeld om met elkaar bezinnend bezig te zijn rondom het werk dat iedere week door velen van u mag worden verricht in uw plaatselijke gemeente.

Wanneer u werkzaam bent in het kinderevangelisatiewerk, komt u in contact met kinderen, die een heel andere belevingswereld hebben dan onze kerkelijke kinderen. Het is een belevingswereld, die veelal haaks staat op Gods Woord, die heel andere normen en waarden kent. Wanneer we de buitenkerkelijke kinderen de Bijbelse boodschap brengen, is dat heel confronterend voor deze kinderen. Er is immers maar één weg tot behoud, en dat is het geloof in Jezus Christus. Hoe confronterend mag de boodschap zijn voor de kinderen?

Dit onderwerp zal op de komende regio-avonden centraal staan. Met elkaar zullen we hierover nadenken, natuurlijk vanuit Gods Woord.

Praktische adviezen voor het kinderwerk zullen worden gegeven. Het thema van deze avond is: "Confronteren met de Bijbelse boodschap".

Deze avonden zullen worden gehouden op de volgende data en plaatsen:

D.V. dinsdag 10 oktober 2000 in Kampen, 2e Ebbingestraat 3;

D.V. donderdag 19 oktober 2000 in Gouda, Ronsseweg 1-3;

D.V. woensdag 25 oktober 2000 in Middelburg-Zuid, Schoutstraat 1.

Alle avonden beginnen om 19.45 uur. Dit thema wordt ingeleid door dhr. A. de Pater uit Krabbendijke. We hopen velen van u te ontmoeten!

Voor informatie: tel. 079-5932602 (mw. K. van Dam-v.d. Werfhorst).



### TIJDELIJKE OPVANG BIJ STICHTING ONDERDAK

Opnieuw is Rianne deze morgen heel erg uitgevallen naar haar dochter van 5 jaar. Het kind zit maar te treuzelen met aankleden en eten. Het lukt Rianne met moeite om haar op tijd op school te krijgen. Elke dag vraagt het meer van haar. En als ze dan eenmaal weer thuis is, is alle energie op. Er komt nauwelijks werk uit haar handen. Vaak moet ze 's middags op het laatste moment nog bedenken wat ze zal koken voor het avondeten. Hierdoor is het 's middags ook weer haasten en heeft ze geen aandacht voor de belevenissen van haar dochter, laat staan dat ze samen met haar iets onderneemt. De man van Rianne, moppert als er 's avonds nog veel huishoudelijk werk is. Huilen en ruzie komen steeds vaker voor. Beiden ervaren dat er iets mis gaat. Hoe moet het verder?

Stichting OnderDak heeft mogelijkheden voor mensen in dergelijke omstandigheden om hen de gelegenheid te bieden in een vertrouwde omgeving afstand te nemen van de dagelijkse besommingen en zich te bezinnen op wat er mis ging, hoe de situatie nu is en hoe het verder moet.

Hiervoor heeft OnderDak twee mogelijkheden: het Rustpunt en Gastopvang. In dit artikel kunt u hierover lezen.

#### Het Rustpunt

Ambtsdragers, betrokken gemeentelieden en hulpverleners ontmoeten mensen in moeilijke omstandigheden. Mensen die het dagelijks leven niet goed meer kunnen overzien, die hun dagtaak nauwelijks meer aankunnen. Soms worden zij hierdoor moeilijk voor zichzelf en voor hun omgeving. Er is behoefte aan een plek om te kunnen uitrusten, om afstand te nemen en om te bezinnen 'hoe nu verder?'. Het Rustpunt wil zo'n plek zijn.

In H.I. Ambacht heeft Stichting OnderDak een woning waar acht gasten tijdelijk kunnen worden opgevangen. In dit huis is het Woord van God uitgangspunt voor de dagelijkse omgang met elkaar. De Bijbel gaat open aan tafel, bij avondsluitingen en tijdens het bezinningsuur. Dit bezinningsuur wordt elke week gehouden onder leiding van een ambtsdrager. Er wordt dan nagedacht over een gedeelte van Gods Woord en de consequentie hieruit voor het leven van alle dag. Alle gasten zijn daarbij betrokken. Het is onze bede dat de Heere dit werk wil zegenen tot eeuwig heil.

De opzet van het Rustpunt is professioneel van aard. Een toelatingscommissie beoordeelt of mensen die willen komen, gezien hun problematiek passende opvang kunnen krijgen binnen het Rustpunt. Gasten krijgen wekelijks een persoonlijk gesprek met een hulpverlener, zodat de periode in het Rustpunt optimaal wordt benut. Nadenken over de (nabije) toekomst en, indien gewenst, zoeken van langduriger



hulp of begeleiding is nodig. Naast de hiervoor genoemde personen, krijgen gasten in het Rustpunt te maken met verschillende vrijwilligers. Betrokken mensen zijn overdag en 's avonds als gastheer of gastvrouw aanwezig in het Rustpunt. Zij staan open voor een goed gesprek, zorgen voor de maaltijden en bieden creatieve activiteiten. Geregeld is er een wandeling, de kerkdiensten worden met elkaar bijgewoond en wanneer er een zangavond is in de omgeving is er de gelegenheid om daarheen te gaan. Er wordt geprobeerd een 'normale' dagelijkse structuur te bieden met ontspanning en bezigheden die ook in de thuissituatie kunnen worden voortgezet.

Nadrukkelijk geldt voor een plaats in het Rustpunt: 'het is tijdelijk', als regel 6 weken. Wanneer er goede redenen zijn die passen binnen het beleid van het Rustpunt kan hiervan worden afgeweken. Deze tijdelijke opvang wordt geboden om te voorkomen dat problemen uitgroeien tot een crisis waarbij opvang in een ziekenhuis of andere therapeutische instelling noodzakelijk is. Denk bijvoorbeeld aan mensen die wat labiel zijn of oververmoeid dreigen te raken. Soms is al duidelijk dat therapie nodig is en moet er een periode worden overbrugd. Ook zijn er mensen die ontslagen worden uit een therapeutische instelling, maar voor wie de stap naar huis net nog te groot is.

#### **Gastopvang**

Al een jaar of tien is er gastopvang, op-

vang in gastgezinnen verspreid door het land. Opgezet vanuit De Vluchtheuvel, wordt deze bemiddeling tussen een aanvrager en gastgezin nu verzorgd door Stichting OnderDak. De omstandigheden van mensen die een beroep doen op gastopvang zijn vergelijkbaar met die van het Rustpunt. Er zijn echter mensen die liever opvang ontvangen in een gezin, met gewoon huiselijk contact. Hiervoor is gastopvang bedoeld. Bij opvang in een gastgezin zijn er geen gesprekken met een hulpverlener van OnderDak, wel is er het gewone sociale contact met de tijdelijke huisgenoten. Gastopvang is namelijk ook tijdelijk. Een gastgezin stelt zich voor maximaal drie maanden beschikbaar. Over de verblijfsperiode worden afspraken gemaakt.

Stichting OnderDak wil graag in contact komen met gezinnen die tijdelijk iemand willen opnemen in hun gezin.

#### **Informatie**

Rianne, loopt tegen haar eigen grenzen aan. Er dreigt een probleem te ontstaan. Zij kan een beroep doen op Stichting OnderDak om een poosje in een andere omgeving te proberen haar leven weer op orde te brengen. Wellicht kan hierdoor erger worden voorkomen.

Voor nadere informatie over tijdelijke opvang van Stichting OnderDak kunt u telefonisch contact opnemen: 078-6849077. U kunt folders aanvragen of een afspraak maken voor een gesprek.

mevr. G.C. van Herwijnen, directeur.

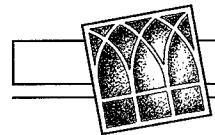
9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. van Gelder en 14.00 leesdienst; Middelhamnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 9.30 uur (H.D.) en 18.30 uur ds. Zippro; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. W. Harinck; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Beens; Nunspeet 11.30 en 19.00 uur ds. Meeuse (Ned. Herv. Kerk Doornspijk); Oostburg 19.00 uur ds. C. Harinck; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 15.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Poortugaal 19.00 uur ds. Schot; Puttershoek 10.00 en 15.00 uur ds. Visscher; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Mouw; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Wit; Rijssen-Noord 9.30 uur leesdienst, 14.30 uur ds. P. Mulder en 18.30 uur ds. Silfhout; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 14.30 uur ds. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P. Mulder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur ds. v/d Net; Rotterdam-Centrum 9.30 uur ds. Paul en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. van Ekeveld; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 18.30 uur dhr. van Boven; Scheveningen 17.00 uur ds. Paul; Sint Annaland 9.30 en 18.00 uur ds. F. Harinck; Sint Philipsland 15.00 uur ds. de Jongste; Spijkenisse 10.00 en 15.30 uur dhr. Verschuure; Sprang Capelle 19.00 uur ds. Golverdingen; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. van Dieren; Terneuzen 10.00 en 15.00 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. L. Blok; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Verweij; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. van Krimpen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Veen 14.30 uur ds. M. Karens; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Sonneveld; Werkendam 10.00 en 18.00 uur (H.D.) ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. v/d Poel en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Vermeij; Zwolle 9.00 uur ds. Meeuse en 19.00 uur dhr. Hoogerland.

#### **DINSDAG 3 OKTOBER 2000**

's-Gravenpolder 19.30 uur ds. Neele; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. M. Karens; Nijkerk 19.30 uur ds. Beens (bijbellezing); Ouddorp 19.30 uur ds. van Gelder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Hogchem.

#### **WOENSDAG 4 OKTOBER 2000**

Aalburg 19.30 uur ds. de Pater (bijbelle-



## **PREDIKBEURTEN**

### **ZONDAG 1 OKTOBER 2000**

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. de Pater; Aalst 14.30 uur ds. Verweij; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Almelo 18.30 uur ds. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. Baan; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Gunst; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. Bac; Boskoop 15.00 uur ds. van Dieren; Breda 10.00 en 15.00 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 17.00 uur ds. v/d Net; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Delft 15.30 uur ds. Zippro; Deventer 10.00 en 15.00 uur dhr. Hoogerland; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Emmeloord 15.30 uur dhr. Brugge; Enschede 10.00 en 16.00 uur ds. Silfhout; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30

uur ds. Melis; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik Ido Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Hoogvliet 18.00 uur dhr. Verschuure; Houten 19.00 uur ds. Clements; Kampen 9.30 en 19.00 uur ds. Kleppe; Kamperland 10.00 en 18.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Katwijk aan Zee 18.30 uur dhr. Tuinier; Klaaswaal 19.00 uur ds. Visscher; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Kortgene 14.30 uur ds. Schipper; Krabbendijke 14.00 uur ds. Hofman (H.D.); Krimpen a/d IJssel 11.00 en 16.00 uur ds. Schot (NHK Sionskerk); Lelystad 15.30 uur ds. Meeuse; Lemmer 9.30 en 19.00 uur dhr. Brugge; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Baan; Meeuwen 14.30 uur ds. de Pater; Meliskerke 14.30 uur ds. van Gelder; Middelburg-Centrum

zing); Amsterdam-Noord 19.30 uur dhr. Hoogerland; Arnhem 18.45 uur ds. Kattenberg (huw. bev.) (Geref. Kerk te Zevenaar); Berkenwoude 19.30 uur dhr. van Boven; De Valk-Wekerom 19.30 uur dhr. Brugge; Delft 19.30 uur ds. F. Harinck; Elspeet 19.30 uur ds. Melis; Haarlem 19.30 uur ds. v/d Net; Hoofddorp 19.30 uur ds. Baan; Kruiningen 19.30 uur ds. Tanis; Meeuwen 19.30 uur ds. van Dieren; Melissant 19.30 uur ds. Gunst; Poederoijen 19.30 uur ds. Mondria; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur dhr. Tuinier; Rijssen-Noorderkerk 19.30 uur ds. Kleppe (afscheidsdienst); Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld (bijbellezing); Wolphaartsdijk 19.30 uur dhr. Verschuure.

#### DONDERDAG 5 OKTOBER 2000

Beekbergen 19.30 uur ds. Schreuder (bijbellezing); Brakel 19.30 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Mondria; Enschede 19.30 uur ds. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. Moerkerken (zendingsdienst); Kampen 19.30 uur ds. B. v/d Heiden; Kamperland 19.30 uur ds. v/d Net; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. P. Blok; Leerdam 19.30 uur ds. Verweij; Lisse 19.45 uur ds. W. Harinck (voor de zending); Poortugaal 19.30 uur ds. M. Karens; Putterhoek 19.30 uur ds. van Ekeveld; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Schipper; Sint Annaland 19.30 uur ds. Vermeij; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Beens; Westzaan 19.30 uur ds. L. Blok; Zaandam 19.30 uur ds. Bac.

#### EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

**Alkmaar:** Evangelist L. Versteeg; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Kerkgebouw "'t Wuiver 2-a", Oudorp NH, gem. Alkmaar.

**Amsterdam:** Evangelist G. Baan; "Bij Simon de Looier", Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur.

**Emmen:** Evangelist C. van Drunen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Kerkgebouw Prinsesselaan 6<sup>i</sup>, Emmen.

**Leeuwarden:** Evangelist G. van de Breevaart; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur in de kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1.

**Merksem:** Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

**Tilburg:** Evangelist H.J. v.d. Boogaart; Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

#### ADVERTENTIES

**HOUTSNIJWERK is ook voor U betaalbaar!** J. Ockerse snijdt voor elke beurs en elk formaat; bijv. bijbelteksten voor trouw, belijdenis en jubilea. Ook bijbellessenaars. Laat u vrijblijvend voorlichten. **Kraatsweg 17, 6732 EV Harskamp. Tel. 0318 - 456383.**

**Collectebonnen machinaal tellen? vraag demo en/of referentie**  
**Den Hertog 0314-341381/0548-515415**

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **Pension 'De Peel'**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is.  
Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687.

**HOTEL EUREKA**  
**Boek nu uw Herfstreis.**  
Van D.V. 7-14 okt. nog kamers vrij met douche en toilet.  
f 75,- korting p.p. p.w.  
**Fam. van Gent**  
**Zeddum / Montferland**  
**Tel. 0314-651811.**

# Gaat het goed in ons land?

*Het is Prinsjesdag geweest.*

*Het gaat goed in Nederland, zegt men...*

Onze welvaart is tot ongekende hoogte gestegen. Helaas, over het ware welzijn wordt door de regering met geen woord gerept. Juist daarin komt de nood van ons land openbaar. In Ps. 36:1 wordt het treffend verwoord: "Het verstand laat na, den waren grond, van 't weldoen op te merken". Alleen de Heere kan in deze nood voorzien. Woord en Geest zijn daarbij de middelen die Hij gebruikt om door te dringen in het hart. Het Deputaatschap ziet vele mogelijkheden om het werk uit te breiden in de grote steden. Helpt u mee om op 'de begroting' van evangelisatie meer ruimte te maken, zodat er nieuwe initiatieven ontplooid kunnen worden?

*Want het gaat niet goed in ons land...*

## GIRO 628912

t.n.v. Penningmeester  
Evangelisatie,  
Houttuinlaan 7,  
3447 GM Woerden



*Hartelijk dank!*

DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE  
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**Evangelisatie: een zaak van ons allen!**



## Stichting Steunfonds

voor Huisvesting en Verzorging  
van ouderen en hulpbehoevenden in Zeeland

uitgaande van de Particuliere Synode Zuid van de Gereformeerde Gemeenten

### Hartelijk dank voor uw steun aan Steun!

In de afgelopen jaren heeft u ons verblijd met vele leningen, waardoor u ons de mogelijkheid gaf onze taak te verrichten.

Zo hebben wij onlangs de nieuwbouw van de aanleunwoningen bij verzorgingshuis Rehoboth te Goes kunnen financieren en zullen wij ook bijdragen in de financiering van de vernieuwbouw van Eben-Haëzer in Middelburg. Daarnaast konden wij door het verstrekken van diverse giften aan de Stichting Zorgverlening (die mogelijk waren dankzij uw bijdragen), een aantal financieel moeilijk te realiseren projecten toch helpen opzetten.

Sinds 1 oktober 2000 vergoeden wij aan leninggevers de volgende rentepercentages: bij 1 maand vast 3,8%, 3 maanden vast 4,1%, 2 jaar vast 5,0%, 5 jaar vast 5,5% en 10 jaar vast 5,7%.

Naast leningen zijn ook eventuele giften hartelijk welkom op onze bankrekening 64.49.23.326 of postbank 47.68.102.

Voor meer informatie kunt u bellen met onze administratie:  
Briandlaan 2, 4334 GP Middelburg, tel. 0118-626601.

# Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horsen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN  
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels  
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)  
Theologische werken - Dagboeken  
Bijbel- en Catechismusverklaringen  
Leesboeken voor jong en oud  
Voordeelaanbiedingen  
Tweedehands en Antiquarisch  
Psalm- en Muziekboeken  
Bladmuziek (noten en klavarskribo)  
CD's en Musicassettes  
Boeken- en CD-bonnen  
Wens- en Gelegenheidskaarten

## CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te huur in het bej. teh. van de Ger. Gem. te Norwich, Ont.  
Inl. tel. 001-519-863-2574.

## 't HUYGENSHUIJS

voor Restauratie en Verkoop van  
Antieke Klokken

Havenstraat 22a 3441 BJ Woerden  
tel.: 0348 - 689100 wo. t/m za. geopend

*Handels- & Schoen- en  
Scherpenzeel*  
**Boeder Scherpenzeel**  
Handelsonderneming

**AMBTSKLEDING**  
Kostuums: ~ 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.  
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons  
Streppantalons ~ Overhemden ~  
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen  
Hoeden ~ Schoenen

Showroom:  
Nieuwstraat 87 3925 EE Scherpenzeel  
Telefoon 033 - 2778068 - Fax. 033 - 2770561

**Op afspraak - service aan huis**

## BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot  
Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5  
3771 RN 3774 JW  
Barneveld Kootwijkerbroek  
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

# SHGE

STICHTING HULPVERLENING IN GEZINEN

Uitgaande van de Ger. Gem. in Ned.

**Voor betaalbare en verantwoorde hulp** in gezinnen waar uit de Statenvertaling wordt gelezen en geen TV aanwezig is.

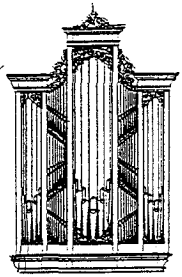
**Rijksgediplomeerde KRAAMHULP:**  
tel. 033-2774 547 of 0346-264 595.  
Dagelijks bereikbaar, laat u tijdig inschrijven.

**GEZINS- BEJAARDEN EN ZIEKENHULP:**  
tel. 0166-652 605.  
Inlichtingen iedere werkdag van 8.30-10.30 uur;  
vrijdags ook van 19.00 - 20.00 uur.

*Te huur voor het hele jaar door:*

Ruime **vakantiewoning** met 8 slaapplea-  
plaatsen in **Alberta-Canada**, omge-  
ving van Lethbridge. Dicht bij Wa-  
terton Park en Amerikaanse grens. U  
hebt een schitterend uitzicht op de  
prairie en de Rocky Mountains.  
Voor inlichtingen: 00 1403 5534023  
of 0113 572907 ('s avonds).

## Orgelmakerij Boogaard



Gravenstraat 4  
7461 TN RIJSEN  
Telefoon 0548-512250  
Telefax 0548-521637

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.



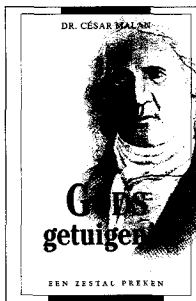
- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

### Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74  
3888 MG Uddel  
Telefoon 0577-401689

## NIEUWE UITGAVEN

**90-75935-03-x Dr. César Malan - Gods getuigenis - NLG 29,50 (A-boek)**



Dit zijn deels nog niet eerder in het nederlands verschenen preken van de bekende Frans-Zwitserse prediker dr. César Malan (1787-1854). Rowland Hill verklaarde - na een preek - dat hij heden Whitefield en Romaine beiden gehoord had! Sommigen spraken over een vergelijking met de tijden van Rutherford en Luther. De preken zijn geschikt voor de eredienst. Ds. F. Mallan schreef een aanbevelend voorwoord. De vertaling is verzorgd door de heer W. van der Zwaag (bekend van o.a. de vertaling van Mary Winslow).

Aantal pagina's: 141. Fraai gebonden met vierkleurenomslag en stevige linnenpersing.

**90-75935-02-1 Dr. César Malan - Theogenes - NLG 19,50 (A-boek)**



of een eenvoudig en schriftuurlijk antwoord op de ernstige vraag 'Ben ik, of ben ik niet, een kind van God?'

In dit - soms verrassende - boekje probeert dr. César Malan zijn lezers af te brengen van alle schijngronden die een mens kan hebben, maar ook te wijzen naar de enige Rotssteen, Wiens werk volkomen is, en in en door Wie alleen de zaligheid te verkrijgen is. Dr. Malan schreef het werkje tijdens een van zijn missionaire reizen naar Engeland en Schotland. Hij stond op goede voet met o.a. H.F. Kohlbrugge en G.D. Krummacher, en is ook het middel geweest voor de bekering van

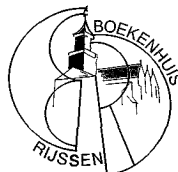
o.a. John ('Rabbi') Duncan. Deze uitgave is ook weer uitstekend vertaald door de heer W. van der Zwaag.

Aantal pagina's: ca. 75. Fraai gebonden met vierkleurenomslag en stevige linnenpersing.

**ACTIE t/m 31 december 2000:**

**bovenstaande 2 boeken samen NLG 45,00 (B-boek)**

Verkrijgbaar in de boekhandel of bij:



**Boekenhuis Rijssen\**  
**Uitgeverij Wieger Smeijers**  
Enterstraat 14A  
7461 CH Rijssen  
Tel. 0548 - 520304

# Opheusden

Onder de vereniging  
ressorteren twee  
scholen.

De Eben-  
Haëzerschool wordt  
bezoekt door ongeveer  
420 leerlingen.  
Leerlingen met grote  
leerproblemen worden  
opgevangen in een  
hulpklas.

De Rehobothschool  
wordt bezocht door  
ongeveer 310  
leerlingen.

Vanaf 1 augustus 2000  
hebben de beide  
scholen een  
bovenschools  
directeur.

Een vrijblijvend bezoek  
aan de school behoort  
uiteeraard tot de  
mogelijkheden.

Het bestuur van de Vereniging tot het verstrekken van Christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Opheusden roept sollicitanten op voor de functie van:

## A) adjunct-directeur

- \* De vacature ontstaat per 1 november op de Eben-Haëzerschool.
- \* Affiniteit met de leerlingenzorg is een pré.
- \* Doorgroei naar de functie van locatiedirecteur behoort tot de mogelijkheden.
- \* Gezien de samenstelling van het managementteam gaat de voorkeur uit naar iemand die kerkelijk behoort tot de Gereformeerde Gemeenten.

## B) groepsleerkrachten

- \* Het betreffen vacatures in groep 7 van de Rehobothschool en groep 3 en 5 van de Eben-Haëzerschool.
- \* Solliciteren naar een gedeelte van de betrekking is ook mogelijk.
- \* Pabo-4 studenten worden dringend verzocht ook te solliciteren, ook voor het cursusjaar 2001-2002. In dat geval zijn de groepen in overleg bespreekbaar.
- \* Sollicitanten dienen bij voorkeur kerkelijk verbonden te zijn aan de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Inlichtingen worden graag verstrekt door de algemeen directeur, dhr. G.R. van Leeuwen, tel. 0488 - 441457 of 0488 - 443064 (privé) en voor de vacature op de Rehobothschool door de locatiedirecteur, dr. H. Hille, tel. 0488 - 443009 of 0488 - 442815 (privé).

Sollicitaties dienen vóór 14 oktober 2000 te worden verzonden aan de secretaris van het schoolbestuur, de heer G.G. van Bochove, Bonegraafseweg 37, 4051 CG Ochten.

## Stichting Bureau Kraam & Gezins hulp, omdat zorg meer is dan geholpen worden....

Wat bedoelen we met: de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt?

*Wij bieden u principieel verantwoorde Kraamzorg en Thuiszorg indien u niet verzekerd bent tegen ziektekosten, maar ook als u verantwoorde zorg op maat wenst. Kraamzorg en Thuiszorg waarbij u bepaalt hoe (lang) u geholpen wilt worden. Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent meer dan standaard hulpverlening.*

*Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en uw gezin is de basis voor een goed herstel.*

**Onze verzorgenden zijn Rijksgediplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting BKG in gezinnen met een reformatorisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.**

*Neem voor vrijblijvende informatie eens contact op om de mogelijkheden te bespreken, wij zeggen niet snel "neen", (echter wel als er in uw gezin tv aanwezig is).*

**U kunt ons bereiken door contact op te nemen met:**

**Onze centrale inlichtingen en inschrijfteléfonoon: 078-6815786. Bij voorkeur tijdens werkdagen tussen 14.00 uur en 17.00 uur. Lukt u dit niet spreekt u dan onze telefoonbeantwoorder in en wij nemen contact met u op.**

Wij zenden u graag een BKG informatiepakket toe.

**BKG, de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt**

## AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

**Schoonhovens Silverhuys B.V.**

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,  
Telefoon 0182 - 382614.

## KLASSIEKE ORGELS

Hoofddealer van **Johannus,  
Eminent, Ahlborn,  
Sweelinck, enz.**

**Stolk  
orgels**

Tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55  
Krabbendijke, Oostpolderweg 1  
Nederhemert Noord, Kapelstraat 1  
Beesd, Veerweg 14  
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN KLASSIEK!

## BEGRAFENISVERZORGING

### C. W. VADER

DAG EN NACHT BEREIKBAAR  
VOOR GEHEEL WALCHEREN

Tarweakker 23 - 4341 MD Arnhemuiden

Wij verzorgen geen crematies.

Tel. 0118-602500 - 0118-412760

Christelijke begrafenisverzorging

**De Bruijn**

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging  
in de provincie Utrecht en regio Hilversum.  
Tel. 0346-281711.

In Gouda en omstreken tel. 0182-515649,  
b.g.g. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

begravenisverzorging

## T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen,  
Rotterdam en omstreken.

Opbaar mogelijkheden in een  
door u gewenst uitvaartcentrum  
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.



Mozartlaan 13  
3131 ES Vlaardingen  
Tel. 010 - 460 05 09  
Fax 010 - 455 79 12